

ความวิตกกังวลของสตรีที่ไซหวองอนามย์คุมกำเนิด

นางสาวสุมาลี วิริยะโกศล

006018

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

ANXIETY OF WOMEN USING INTRA-UTERINE DEVICES

Miss Sumalee Viriyakosol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ ดร. จันทอ บวรณรรพท รูปเนอร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความวิตกกังวลของสตรีที่ใช้ห่วงอนามัยคุมกำเนิด

ชื่อ

นางสาวสุมาลี วิริยะโกศล แผนกวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2515

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อที่จะศึกษาถึงความวิตกกังวลของสตรีที่ใช้ห่วงอนามัยคุมกำเนิด ว่าจะมีความวิตกกังวลในด้านใดบ้าง มีอะไรเป็นสาเหตุ รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อายุ การศึกษา จำนวนบุตรมีชีวิต รายได้ ระยะเวลาที่ใช้ห่วง และแหล่งข่าวที่ได้รับ โดยจะศึกษาว่า ถ้าปัจจัยเหล่านี้แตกต่างกันจะทำให้สตรีมีความวิตกกังวลแตกต่างกันไปหรือไม่

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากกลุ่มตัวอย่างของสตรีที่มีอายุตั้งแต่ 15 - 45 ปี ซึ่งได้มารับบริการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด รวม 150 คน จากแผนกวางแผนครอบครัวของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลวชิระ แห่งละ 50 คน โดยใช้การสัมภาษณ์จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อมุ่งศึกษาถึงความวิตกกังวลของสตรีที่ใช้ห่วงอนามัยคุมกำเนิดเท่านั้น ข้อมูลที่ได้นำเสนอในรูปตารางแสดงค่าร้อยละ โดยใช้ค่า ไค-สแควร์ พิจารณาความแตกต่างระหว่างความวิตกกังวลด้านต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยที่คิดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า สตรีที่ใช้ห่วงอนามัยประมาณร้อยละ 80 มีความวิตกกังวลทางด้านร่างกายที่เกี่ยวข้องกับห่วง โดยกลัวว่าจะเป็นโรคมะเร็ง และประมาณร้อยละ 50 พบว่า มีความวิตกกังวลทางด้านร่างกายทั่วไป เช่น ใส่ห่วงแล้วทำให้ปวดศีรษะ หงุดหงิด ชูบผอม อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร ฯลฯ เป็นต้น ส่วนความวิตกกังวลด้านจิตใจ เช่น กลัวบาป ผิดศีลธรรม มีประมาณร้อยละ 5 เท่านั้น และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับจำนวนบุตรมีชีวิต มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับความวิตกกังวลด้านร่างกายที่เกี่ยวข้องกับห้วง เฉพาะในเรื่องที่กลัวห้วงจะหลุดและตั้งครรภ์ได้อีก และยังมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับความวิตกกังวลด้านจิตใจอีกด้วย
2. ปัจจัยทางการศึกษามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับความวิตกกังวลด้านจิตใจ
3. ปัจจัยที่เกี่ยวกับระยะเวลาการใส่ห้วงมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความวิตกกังวลด้านร่างกายที่เกี่ยวข้องกับห้วง เฉพาะในเรื่องที่กลัวว่าใส่ห้วงแล้วอาจตั้งครรภ์นอกมดลูกได้
4. ปัจจัยที่เกี่ยวกับแหล่งข่าวที่ได้รับมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับความวิตกกังวลด้านจิตใจ
5. ปัจจัยที่เกี่ยวกับอายุและรายได้ พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับความวิตกกังวลทางด้านใดเลย

Thesis Title Anxiety of Women Using Intra-Uterine Devices
 for Birth Control

Name Miss Sumalee Viriyakosol Department of Psychology

Academic Year 1972

ABSTRACT

The object of this research was to investigate the anxiety of women using Intra-Uterine Devices (I.U.D.) for birth control and to learn of the factors contributing to this anxiety.

The subjects used in this research project were a group of 150 women ranging in age from 15 to 45 years. All subjects were seeking I.U.D. services at the family planning sections of Chulalongkorn, Siriraj and Vachira hospitals 50 women from each hospital. The subjects were interviewed by questionnaires and the resulting data were analysed by χ^2 method.

The results of the data analyses indicate that

(a) 80% of the subjects had anxiety invoked by the possible relation of the use of I.U.D. to cancer.

(b) The anxiety of 50% of the women was related to physical symptoms which were not caused by the use of I.U.D., such as headaches, loss of appetite, worry, loss of weight.

(c) Only 5% of the subjects indicated that their anxiety was not related to physical symptoms, such as sinfulness and shamefulness.

Statistical analyses of the interview data show that:

(1) Family size is significantly related to the anxiety induced by the use of I.U.D., particularly the anxiety of both the losing of I.U.D. and the pregnancy but this anxiety not related to physical symptoms.

(2) Educational level is significantly related to the presence of anxiety unrelated to physical symptoms.

(3) The length of time that I.U.D., were used is significantly related to anxiety, particularly the anxiety of the tubal pregnancy.

(4) The information source from which women learned about the I.U.D. is related significantly to anxiety about non-physical factors.

(5) Age and income are not significantly related to anxiety.

กิติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ผู้ศึกษาใคร่ขอแสดงความขอบพระคุณอย่างสูงต่ออาจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ อาจารย์ในแผนกวิชาจิตวิทยา ที่ได้กรุณาแนะนำหัวข้อเรื่องและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ตลอดจนให้คำแนะนำปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ขอขอบพระคุณอย่างสูงต่ออาจารย์ ดร. จันทอร บุรณมรรพท รูปเนอร์ อาจารย์ในแผนกวิชาจิตวิทยา ซึ่งได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อนายแพทย์หัวหน้าแผนกวางแผนครอบครัวทั้ง 3 โรงพยาบาล คือ นายแพทย์อารี สมบูรณ์สุข แห่งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ นายแพทย์สุพร เกิดสว่าง แห่งโรงพยาบาลศิริราช และนายแพทย์ ม.ร.ว. สุวรรณ วรารณ แห่งโรงพยาบาลวชิระ ที่ได้กรุณาสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยได้อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นอย่างดี และได้กรุณาให้คำชี้แจงและแนะนำในด้านความรู้ที่เป็นประโยชน์หลายประการต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ กับขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านในแผนกวางแผนครอบครัวของโรงพยาบาลที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดีด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่ออาจารย์ในแผนกวิชาจิตวิทยาทุกท่านที่ได้กรุณาให้กำลังใจในการเขียนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงสมความมุ่งหมาย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	
/ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
/ ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
/ ขอบเขตของการวิจัย	5
/ ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	5
/ ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
/ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
/ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2. วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล	15
3. ผลการวิจัย	20
4. อภิปรายผลการวิจัย	40
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	54
ประวัติการศึกษา	59

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างอายุ (ปี) เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านร่างกายที่เกี่ยวข้องกับหวง	22
2.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างอายุ (ปี) เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านร่างกายทั่วไป... ..	23
3.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างอายุ (ปี) เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านจิตใจ	23
4.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างจำนวนบุตรมีชีวิตเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านร่างกายที่เกี่ยวข้องกับหวง... ..	25
5.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างจำนวนบุตรมีชีวิตเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านร่างกายทั่วไป ...	26
6.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างจำนวนบุตรมีชีวิตเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านจิตใจ	26
7.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านร่างกายที่เกี่ยวข้องกับหวง	28
8.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านร่างกายทั่วไป... ..	29
9.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านจิตใจ	29
10.	เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างรายได้ของครอบครัว (ต่อเดือน) เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางด้านร่างกายที่เกี่ยวข้องกับหวง... ..	31

11. เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างรายได้ ของครอบครัว (ต่อเดือน) เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทาง คำนร่างกายทั่วไป	32
12. เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างรายได้ ของครอบครัว (ต่อเดือน) เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทาง คำนจิตใจ	32
13. เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างระยะ เวลาการใส่หรงเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางคำนร่างกาย ที่เกี่ยวข้องกับหรง... ..	34
14. เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างระยะ เวลาการใส่หรงเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางคำนร่างกาย ทั่วไป	35
15. เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างระยะ เวลาการใส่หรงเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางคำนจิตใจ... ..	35
16. เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างแหล่ง ชาวที่ได้รับเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางคำนร่างกายที่ เกี่ยวข้องกับหรง	37
17. เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างแหล่ง ชาวที่ได้รับเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางคำนร่างกายทั่วไป	38
18. เป็นคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แสดงความแตกต่างระหว่างแหล่ง ชาวที่ได้รับเพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลทางคำนจิตใจ... ..	38